

Bản án số: 1095/2024/HC-PT

Ngày 26 tháng 9 năm 2024.

V/v: *Khiếu kiện hành vi không ban hành quyết định bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất và quyết định giải quyết khiếu nại.*

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Ngô Mạnh Cường

Các Thẩm phán: Ông Vương Minh Tâm

Bà Đinh Ngọc Thu Hương

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Thu Phương - Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Vũ Thanh Sơn - Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 26 tháng 9 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính phúc thẩm thụ lý số: 355/2024/TLPT-HC ngày 06 tháng 4 năm 2024 về “*Khiếu kiện hành vi không ban hành quyết định bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất và quyết định giải quyết khiếu nại*”.

Do Bản án hành chính sơ thẩm số 153/2023/HC-ST ngày 06 tháng 9 năm 2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Kiên G bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 2838/2024/QĐ-PT ngày 10 tháng 9 năm 2024 giữa các đương sự:

- Người khởi kiện: Bà Nguyễn Thị Kim T, sinh năm 1962; có mặt.

Địa chỉ: Số 243/29/3A, đường Nguyễn Chí Th, phường Rạch S, thành phố Rạch G, tỉnh Kiên G.

- Người bị kiện: Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G

Người đại diện hợp pháp của Người bị kiện: Ông Nguyễn Lê Quốc T; chức vụ: Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q; có đơn vắng mặt.

Địa chỉ: Số 04, đường 30/4, phường Dương Đ, thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho Người bị kiện: Ông Trần Thanh H; chức vụ: Phó Trưởng ban bồi thường, hỗ trợ và tái định cư thành phố Phú Q.

Địa chỉ: Số 8B, đường Nguyễn D, phường Dương Đ, thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Lê Quốc T; chức vụ: Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q; có đơn vắng mặt.

Địa chỉ: Số 04, đường 30/4, phường Dương Đ, thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G.

- *Người kháng cáo:* Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q là Người bị kiện; Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q là Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo Bản án sơ thẩm, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

1. Bà Nguyễn Thị Kim T trình bày: Nguồn gốc diện tích 19.167,3m² đất do nhận chuyển nhượng lại từ ông Lê Thanh Q. Ngày 28/12/2015, Ủy ban nhân dân huyện (nay là thành phố) Phú Q ban hành Quyết định số 6898/QĐ-UBND thu hồi 19.167,3m² đất để thực hiện Dự án khu Du lịch – Dân cư Nam Bãi Trường tại Ấp 7 thị trấn (nay là phường) An Th, thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G. Ngày 12/5/2017, Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q ban hành Quyết định số 4628/QĐ-UBND về việc bổ sung, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi thu hồi đất cho bà với số tiền 0 đồng đối với bà T. Không đồng ý với quyết định này, bà T khiếu nại và được Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q giải quyết bằng Quyết định số 1578/QĐ-UBND bác đơn khiếu nại của bà T. Bà T làm đơn khởi kiện yêu cầu hủy Quyết định số 4628/QĐ-UBND ngày 12/5/2017 về việc bổ sung, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi thu hồi đất nhưng sau đó rút đơn khởi kiện và Tòa án nhân dân tỉnh Kiên G đã ban hành Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án số 71/QĐST-HC ngày 30/11/2018. Sau đó, bà T nhận được bản photo Quyết định số 2618/QĐ-UBND ngày 22/8/2018 về việc thu hồi Quyết định số 4628 với lý do để ban hành lại. Nay bà T khởi kiện yêu Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q ban hành quyết định bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cho bà đối với phần diện tích đất 19.167,3m² theo quy định của pháp luật.

2. Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G trình bày: Nguồn gốc diện tích 19.167,3m² của bà Nguyễn Thị Kim T là đồi cát, thuộc loại đất rừng tự nhiên và không có ai sử dụng. Năm 2008, ông Lê Văn L đến chiếm phần diện tích đất này rồi chuyển nhượng cho ông Lê Thanh Q thông qua việc hợp thức

hóa nguồn gốc đất bằng cách nhờ ông Sáu đứng đơn xin xác nhận nguồn gốc đất và ký vào hợp đồng chuyển nhượng đất và hoa màu thành quả lao động năm 2008. Sau đó, ông Q đã khai thác, sử dụng thửa đất này rồi chuyển nhượng lại cho bà Tuyên bằng giấy viết tay, bà Tuyên quản lý đất cho tới nay. Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q cho rằng thửa đất do Ban Quản lý rừng phòng hộ và rừng đặc dụng Phú Q quản lý từ 1998 nên việc ông L chiếm đất là không đúng pháp luật; việc bà Tuyên yêu cầu được bồi thường, hỗ trợ đối với phần diện tích đất này là không có cơ sở. Đề nghị Tòa án xét xử không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Nguyễn Thị Kim T.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số: 153/2023/HC-ST ngày 06 tháng 9 năm 2023, Tòa án nhân dân tỉnh Kiên G quyết định (tóm tắt):

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Nguyễn Thị Kim T.

Buộc Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q ra Quyết định bồi thường quyền sử dụng đất, chuyển đổi nghề cho bà Nguyễn Thị Kim T đối với diện tích 19.167,3m² tại ấp Đường B, xã Dương T, thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G theo đúng quy định pháp luật.

Hủy Quyết định số 1578/QĐ-UBND ngày 03/5/2018 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Quốc về việc giải quyết khiếu nại đối với bà Nguyễn Thị Kim T.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo theo luật định.

Ngày 16/10/2023, Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q và Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên tòa, Người bị kiện giữ nguyên yêu cầu kháng cáo, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Người khởi kiện về việc buộc Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q ra quyết định bồi thường quyền sử dụng đất, chuyển đổi nghề cho bà T đối với diện tích 19.167,3m² đất tại Đường B, xã Dương T, thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G và yêu cầu hủy Quyết định giải quyết khiếu nại số 1578/QĐ-UBND ngày 03/5/2018 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho Người bị kiện trình bày quan điểm:

Bà T cho rằng đất do bà nhận chuyển nhượng của ông Lê Thanh Q năm 2010. Ông Q nhận chuyển nhượng từ ông Nguyễn Văn S (thường gọi Sáu K) năm 2008. Đất do ông Sáu khai khẩn từ năm 1998 và sử dụng ổn định. Tuy nhiên, ông S cung cấp thông tin: Năm 1985, ông S được bà Huỳnh Thị Mỹ D cho một thửa đất ngang lộ 15 mét, sâu 150 mét để cất nhà ở, sau đó ông hiến một phần đất khoảng 3 mét ngang lộ cho trường học, còn thửa đất phía sau (19.167,3m²) là đồi cát, không ai sử dụng; đến năm 2008, ông Lê Văn L vào chiếm đất và chuyển nhượng cho ông Lê Thanh Q. Và để hợp thức hóa nguồn gốc, ông L đã nhờ ông Sáu đứng đơn xin xác nhận nguồn gốc đất và ký vào Hợp

đồng chuyển nhượng đất và hoa màu thành quả lao động năm 2008. Ông S khẳng định không sử dụng thửa đất đó và không chuyển nhượng cho ai. Như vậy, đất bà T đang quản lý là đất do nhà nước quản lý có nguồn gốc do chiếm nên bà T không thuộc đối tượng được bồi thường, tái định cư mà chỉ được hỗ trợ theo chính sách của Ủy ban nhân dân tỉnh Kiên G. Vì vậy, đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Tuyến.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho Người khởi kiện trình bày:

Sau khi nghe ý kiến trình bày của Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho Người bị kiện; nghe giải thích pháp luật của Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa; tôi đề nghị sửa một phần bản án sơ thẩm về cách tuyên theo hướng buộc Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G phải thực hiện nhiệm vụ, công vụ theo Quyết định số 2168/QĐ-UBND ngày 22 tháng 8 năm 2018 của Ủy ban nhân dân huyện (nay là thành phố) Phú Q thu hồi Quyết định số 4628/QĐ-UBND ngày 12 tháng 5 năm 2017 của Ủy ban nhân dân huyện Phú Q về việc bổ sung bồi thường, hỗ trợ và tái định cư dự án Khu du lịch - Dân cư - Nam Bãi Trường tại thị trấn An T, xã Dương T, huyện Phú Q, tỉnh Kiên G.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu quan điểm giải quyết vụ án:

Về thủ tục tố tụng: Những người tiến hành tố tụng và những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng quy định của Luật Tố tụng hành chính.

Về nội dung: Tòa án cấp sơ thẩm buộc Ủy ban nhân dân thành phố Phú Quốc phải thực hiện Quyết định số 2168/QĐ-UBND ngày 22 tháng 8 năm 2018 của Ủy ban nhân dân huyện (nay là thành phố) Phú Q thu hồi Quyết định số 4628/QĐ-UBND ngày 12 tháng 5 năm 2017 của Ủy ban nhân dân huyện Phú Q về việc bổ sung bồi thường, hỗ trợ và tái định cư dự án Khu du lịch - Dân cư - Nam Bãi Trường tại thị trấn An Th, xã Dương T, huyện Phú Q, tỉnh Kiên G đối với bà T là có căn cứ nhưng lại cho rằng bà Tuyến được bồi thường giá trị quyền sử dụng đất khi thu hồi đất là không đúng. Vì vậy, đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo và sửa bản án sơ thẩm về cách tuyên án theo đúng quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ và kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Đơn kháng cáo của Người bị kiện còn trong thời hạn luật định, đúng quy định của Luật Tố tụng hành chính nên được xem xét theo trình tự phúc thẩm.

[2] Tại phiên tòa phúc thẩm, những người tham gia tố tụng được triệu tập hợp lệ lần thứ hai nhưng có đơn xin xét xử vắng mặt, vắng mặt không có lý do chính đáng hoặc có đơn xin hoãn phiên tòa. Căn cứ vào Điều 255 của Luật Tố

tụng hành chính, Hội đồng xét xử quyết định tiến hành xét xử vắng mặt những người này.

[3] Xét kháng cáo của Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q và Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q như sau:

[3.1] Ngày 28/12/2015, Ủy ban nhân dân huyện (nay là thành phố) Phú Q, tỉnh Kiên G ban hành Quyết định số 6898/QĐ-UBND thu hồi 19.167,3m² đất để thực hiện Dự án khu Du lịch – Dân cư Nam Bãi Trường tại Ấp 7 thị trấn (nay là phường) An Th, thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G. Ngày 12/5/2017, Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q ban hành Quyết định số 4628/QĐ-UBND về việc bổ sung, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi thu hồi đất cho bà Nguyễn Thị Kim T với số tiền 0 đồng. Không đồng ý với quyết định này, bà T khiếu nại. Ngày 03/5/2018, Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G ban hành Quyết định số 1578/QĐ-UBND giải quyết không chấp nhận đơn khiếu nại của bà Tuyên.

[3.2] Ngày 22/8/2018, Ủy ban nhân dân huyện Phú Q (nay là thành phố) Phú Q, tỉnh Kiên G ban hành Quyết định số 2168/QĐ-UBND thu hồi Quyết định số 4628/QĐ-UBND ngày 12 tháng 5 năm 2017 của Ủy ban nhân dân huyện Phú Q về việc bổ sung bồi thường, hỗ trợ và tái định cư dự án Khu du lịch - Dân cư - Nam Bãi Trường tại thị trấn An T, xã Dương T, huyện Phú Q, tỉnh Kiên G với lý do: Thu hồi để ban hành lại Quyết định bồi thường, hỗ trợ và tái định cư đúng quy định pháp luật; giao cho Hội đồng bồi thường, hỗ trợ và tái định cư Huyện chủ trì phối hợp với Chủ đầu tư, Phòng Tài chính - Kế hoạch, Phòng Tài nguyên và Môi trường, Phòng Quản lý Đô thị, Ban Bồi thường hỗ trợ và tái định cư Huyện, Ủy ban nhân dân xã Dương T tổ chức triển khai Quyết định đến bà Nguyễn Thị Kim T.

[3.3] Tuy nhiên cho tới nay, Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G vẫn chưa thực hiện Quyết định số 2168/QĐ-UBND ngày 22 tháng 8 năm 2018 của Ủy ban nhân dân huyện (nay là thành phố) Phú Q là có thiếu sót. Vì vậy, việc bà Nguyễn Thị Kim T khởi kiện yêu cầu Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q thực hiện nhiệm vụ, công vụ theo quyết định trên là có căn cứ. Tòa án cấp sơ thẩm xét xử chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà T là đúng nhưng lại buộc Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q phải ban hành quyết định bồi thường quyền sử dụng đất, chuyển đổi nghề cho bà T là không đúng quy định pháp luật về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi nhà nước thu hồi đất. Do đó, Hội đồng xét xử sửa bản án sơ thẩm về nội dung này cho phù hợp.

[4] Án phí hành chính phúc thẩm: Do kháng cáo không được chấp nhận nên người kháng cáo phải chịu.

[5] Quan điểm đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh và quan điểm của Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho Người khởi kiện là phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử nên được chấp nhận.

[6] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật theo quy định pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ: Khoản 1 và khoản 2 Điều 241 Luật Tố tụng hành chính.

Không chấp nhận kháng cáo của Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G; không chấp kháng cáo của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G; sửa một phần Bản án hành chính sơ thẩm số 153/2023/HC-ST ngày 06 tháng 9 năm 2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Kiên G.

- Áp dụng: Luật Đất đai năm 2013; Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 và Nghị định số 45/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Nguyễn Thị Kim T:

Hủy Quyết định giải quyết khiếu nại số 1578/QĐ-UBND ngày 03/5/2018 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G đối với bà Nguyễn Thị Kim Tuyên;

Buộc Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G thực hiện nhiệm vụ, công vụ theo Quyết định số 2168/QĐ-UBND ngày 22 tháng 8 năm 2018 của Ủy ban nhân dân huyện (nay là thành phố) Phú Q về việc thu hồi Quyết định số 4628/QĐ-UBND ngày 12 tháng 5 năm 2017 của Ủy ban nhân dân huyện Phú Q về việc bổ sung bồi thường, hỗ trợ và tái định cư dự án Khu du lịch - Dân cư - Nam Bãi Trường tại thị trấn An Th, xã Dương T, huyện Phú Q, tỉnh Kiên G đối với bà Nguyễn Thị Kim T.

2. Về án phí:

- Án phí hành chính sơ thẩm: Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q, tỉnh Kiên G phải chịu 300.000 đồng; Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q phải chịu 300.000 đồng.

- Án phí hành chính phúc thẩm: Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q phải chịu 300.000 đồng; Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Phú Q phải chịu 300.000 đồng; được trừ vào số tiền 300.000 đồng đã tạm ứng đã nộp theo Biên lai thu số 0003945 và 0003946 ngày 10 tháng 11 năm 2023 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Kiên G.

Các quyết định khác của Bản án hành chính sơ thẩm số 153/2023/HC-ST ngày 06 tháng 9 năm 2023 của Tòa án nhân dân tỉnh Kiên G không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án hành chính phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- Vụ Pháp chế và Quản lý Khoa học;
- VKSNDCC tại TP. Hồ Chí Minh;
- TAND tỉnh Kiên G;
- VKSND tỉnh Kiên G;
- Cục THADS tỉnh Kiên G;
- Các đương sự;
- Lưu VT; HSVA - NTTTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Ngô Mạnh Cường

Các Thẩm phán

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa

Vương Minh Tâm - Đinh Ngọc Thu Hương

Ngô Mạnh Cường